

Naším cílem je personalizovaná péče o pacienta

Do vedení Onkologického oddělení byla k 1. lednu 2023 jmenována MUDr. Taťána Karpianusová. V následujícím rozhovoru přibližuje další směřování Onkologického oddělení, jehož součástí je od roku 2006.

■ **Od Nového roku stojíte v čele Onkologického oddělení, které je technologicky špičkově vybavené. Onkologie jako obor ale čelí na celorepublikové úrovni nedostatku lékařů. Jaká je personální situace na vašem oddělení?**

Náš lékařský tým tvoří aktuálně 21 lékařů. I naše oddělení potřebuje personálně posílit, ráda bych jej rozšířila o dalších pět až osm lékařů. Stejně jako v ostatních medicínských oborech je i u nás část lékařů důchodového věku a část se důchodovému věku blíží, je tedy nutné myslet i na generační obměnu.

■ **Jednou z velkých výzev, které máte před sebou, bude nábor nových lékařů.**

Ano. Naše oddělení má tu výhodu, že má udělenou akreditaci na klinickou i radiační onkologii. Noví kolegové a kolegyně tak mohou absolvovat celý rozsah vzdělávání u nás. Na oddělení pracujeme se dvěma lineárními urychlovači. Radiační onkologie je významnou a nedílnou součástí Onkologického oddělení. Ráda bych, aby se dostala více do povědomí mladých lékařů. V rámci klinické onkologie se nám i díky vstřícnosti vedení nemocnice daří rychle zavádět nové léky na všechna onkologická onemocnění. Naše oddělení je tedy, jak jste zmínila, špičkově vybavené a určitě má novým lékařům co nabídnout, včetně mé plné podpory při jejich cestě k další specializaci v oboru.

■ **Čím vy si vysvětlujete pokles zájmu mladých lékařů o onkologii? A čím konkrétně vás onkologie zaujala?**

Při zvažování dalšího směřování po studiu na gymnáziu jednoznačně zvítězilo studium lékařství. Jsem

z lékařské rodiny, takže jsem k tomuto oboru měla vždy blízko. Imponovala mi možnost a schopnost pomáhat ostatním. S onkologií jsem se poprvé setkala v pátém ročníku studia na lékařské fakultě. Byl to obor, který byl všeobecně vnímaný jako obor smutný a beznadějný. Onkologie však nabízí pacientům pomoc. V posledních letech zaznamenala obrovský posun v léčbě. Díky novým lékům, novým indikacím a technologiím můžeme některé pacienty plně vyléčit, snížit riziko návratu nemoci, pacientům v pokročilých stadiích onemocnění zajistit zlepšení kvality života i prodloužení celkové doby přežití.

■ **Ve vašem lékařském týmu máte pár nováčků, mladších kolegů. Jak probíhá jejich zaškolení?**

V současnosti máme na oddělení šest lékařů v předatestační přípravě. Mladí lékaři mají moji plnou podporu v jejich dalším vzdělávání. Ráda bych, aby se vzdělávacích akcí neúčastnili pouze jako pasivní účastníci, ale aby sami prezentovali formou přednášek a posterů. Až úspěšně absolvují základní kmen oboru, zapojíme je do práce v ambulancích, kde převzou péči o pacienty pod dohledem školitele. Jsem velmi ráda, že můj zástupce MUDr. Petr Rychlík, který je obrovským profesionálem, bude působit i jako mentor našich nováčků. V dalším vzdělávání i publikační činnosti budu pochopitelně podporovat i ostatní, již atestované kolegy.

■ **Kromě personálního posílení, jaké jsou vaše vize a nejbližší úkoly?**

Budeme pokračovat v zavedeném systému léčby, zavádět nové možnosti léčby, nadále rozvíjet spolupráci jak

prim. MUDr. Tatána Karpianusová

v rámci vlastního oddělení, tak v rámci multidisciplinárních týmů. Právě existence multidisciplinárních týmů je zásadní pro správné rozhodování o léčbě pacientů. V minulých letech byla za podpory vedení nemocnice, emeritního primáře MUDr. Václava Janovského a MUDr. Ivony Mrázové, MBA, ustanovena indikační komise, která kontroluje správnost indikací centrové léčby v rámci platné úhradové vyhlášky. V této činnosti bych chtěla nadále pokračovat, protože správně zvolený lék je pro pacienta zásadní. Mojí další vizí je podpora vzdělávání celého týmu nejen v rámci kongresů v České republice, ale i v zahraničí. Z kongresů získáváme

informace o nových možnostech a standardech léčby, které následně můžeme využít v praxi.

Co se týče aktuálních úkolů, ve spolupráci s emeritním primářem MUDr. Václavem Janovským připravujeme již 28. ročník Jihočeských onkologických dnů, jejichž letošním tématem je karcinom prsu. Tento kongres je tradičně pořádán v krásných prostorách Zámecké jízdárny českokrumlovského zámku. Pravidelně zde přednášejí nejen přední čeští onkologové, ale i špičky dalších spolupracujících oborů, jako je patologie, chirurgie, radiodiagnostika a další. Aktivní účast zde mají i lékaři Nemocnice České Budějovice, a.s.

■ Jak se s nástupem do nové funkce změnil váš pracovní týden?

Seznamuji se s problematikou vedení komplexního onkologického centra, což znamená zejména s náročnou administrativní činností. Pochopitelně je pro mne nová forma dohledu nad chodem oddělení, jako je vedení velkých a indikačních vizit. Jak jsem již uvedla, řeším intenzivně i personální otázky a nadále se věnuji práci ve své odborné ambulanci. Mojí specializací je problematika neuroendokrinních nádorů. To jsou vzácnější typy nádorů, které se nejčastěji vyskytují v trávicím traktu, v plicích a slinivce. Další mojí specializací jsou nádory prsu, jejichž léčba se řeší v rámci mammárního

multidisciplinárního týmu, kterého bych i nadále chtěla být součástí.

■ **Zmínila jste vaši specializaci – neuroendokrinní nádory a nádory prsu. Proč jste si vybrala právě tuto oblast?**

Když jsem nastupovala, tak mne na oddělení kvůli nepřítomnosti tehdejšího primáře MUDr. Jana Fischera

dostupná i v tabletové formě, pacienti tak nemusí absolvovat méně komfortní infúzní léčbu. Indikované pacienty však nemůžeme pro tuto léčbu předat do péče okresních nemocnic. Centrovou léčbu může poskytovat pouze nemocnice, která disponuje centrem komplexní onkologické péče. V celé České republice je takových center patnáct, v Jihočeském kraji je to pouze naše pracoviště.

klinického psychologa, který je k dispozici jak pacientům a rodinným příslušníkům, tak našemu personálu.

■ **Jaké jsou aktuální trendy v onkologii? Lze předpovědět směr, jakým se bude v příštích letech ubírat?**

Aktuálním trendem je zmíněná centrová léčba, jejíž indikace se budou jistě rozšiřovat. Cílem dnešní moderní onkologické léčby je personalizovaná péče o pacienta. To znamená poskytování péče na základě shromažďování a analýzy zdravotních údajů a využití těchto výsledků k personalizaci diagnostiky a léčby. Taková léčba snižuje riziko nežádoucích účinků a má maximální léčebný přínos pro pacienta.

■ **Můžete říci, u jakých onemocnění má dnešní medicína největší úspěchy?**

Konkrétní diagnózu říci nemohu. Rozhodující je vždy včasný záchyt. Pokud pacienti přijdou včas, jsme schopni jim nabídnout i vyléčení. V tomto směru velmi pomáhá prevence. Ženám jakéhokoli věku doporučuji pravidelné samovyšetření prsou, není rozumné čekat na první vyšetření mamografem, které je ze zdravotního pojištění hrazeno ženám od 45 let. Dále je důležité nepodceňovat jakékoli krvácivé projevy, ať se jedná o nepravidelné gynekologické krvácení, či krvácení ze zažívacího traktu. Při prvním varovném signálu je nutné jít na vyšetření. Doporučuji též sledovat váhu, velké necílené váhové úbytky jsou také špatným ukazatelem.

■ **Jak vy osobně odfiltrováváte tíhu vašeho oboru?**

Dlouhodobě mě naplňuje rodina, mám dvě malé dcery. Psychicky si odpočinu při sportu. Rekreačně hraji volejbal, mám ráda lyžování a turistiku. Rovněž ráda chodím do divadla a cestuji.

■ **Bc. Iva Nováková, MBA**
Ředitelka úseku komunikace a péče o oddělení

"Přijmout onkologickou diagnózu je vždy těžké. Snažíme se mít proto vždy na pacienta dostatek času..."

přijímala MUDr. Hana Šiffnerová. MUDr. Šiffnerová se problematice neuroendokrinních nádorů již dlouhodobě věnovala, byla mou školitelkou a následně jsem po jejím odchodu z nemocnice tuto oblast převzala. Nádory prsů jsem si vybrala, protože postihují celé věkové spektrum pacientek a jejich léčba skýtá v řadě případů možnost úplného vyléčení. V této oblasti také nastal v posledních letech obrovský posun.

■ **Ambulance vašeho oddělení čelí velkému nárůstu pacientů. Jaké jsou důvody tohoto nárůstu?**

Pacientů opravdu přibývá. Vznikla celá řada nových druhů léčby, díky nimž se můžeme postarat o větší počet pacientů a prodloužit tak dobu jejich přežití. Nová léčba umožňuje ve větší míře ambulantní podání, což s sebou přináší zátěž našeho denního stacionáře, kterým týdně projde až 170 pacientů. Je skvělé, že je část centrové léčby

■ **Zmiňujete centrovou léčbu. Můžete vysvětlit, o co přesně se jedná?**

Jde především o cílenou léčbu a imunoterapii. Pod pojmem cílená léčba je zahrnuto několik skupin léků s různými mechanismy účinků. Nejčastěji se jedná o monoklonální protilátky a kinázové inhibitory. Většina cílených léků je zaměřena na procesy v nádorových buňkách, výjimku ale tvoří antiangiogenní léky, které cílí na cévní zásobení nádoru – a to je důležité pro další růst a metastazování nádoru. Imunoterapie je druh léčby, která se snaží aktivovat schopnost vlastního imunitního systému nádorové buňky rozpoznat a zlikvidovat.

Přijmout onkologickou diagnózu je vždy těžké. Snažíme se mít proto vždy na pacienta dostatek času, abychom celkově probrali vlastní nádorové stonání, možnosti léčby a nežádoucí účinky léčby. Jsem vděčná, že naše oddělení disponuje i službou